

Venstres Medlemmer (Brorsen, Elgaard, Krag, Hauch og Stensballe) ønsker at udtale:

De skelsættende Aar i dansk Forfatnings Historie er 1849, 1866 og 1915. I 1849 fik vi en efter Datidens Forhold udpræget helstøbt frisindet Forfatning, medens 1866-Grundloven var af en anden Natur med Indførelse af Valgrets-Privilegier til Landstinget, Privilegier, der i en lang Periode skulde medføre bitre politiske Kampe; først ved Grundloven af 1915 vendte man tilbage til Juni-Grundlovens Principper med almindelig Valgret til begge Rigsdagens Ting.

Grundloven er Landets vigtigste Lov, men dog alligevel kun en Ramme om Folkets Liv og Virke. Det afgørende vil til enhver Tid være, om den af Grundloven udgaaede Folkerepræsentation udfører et Arbejde, hvorved Befolkningen kan kende, at der ad politisk Vej øves en Virksomhed af Betydning for og i Pagt med hele Samfundets Udvikling.

Grundlovs-Revisionen i 1915 blev gennemgaaende hilst med stor Tilfredshed i Befolkningen. Privilegierne bortfaldt; Kvinderne fik Valgret i Lighed med Mænd, hvad de ikke havde haft tidligere, og paa en Række Omraader indføjedes Bestemmelser, der gav gode Løfter for Fremtiden. Ikke mindst de nuværende Regeringspartier var med i Jubelkoret, der sang den nye Grundlovs Pris. Det varede imidlertid som bekendt ikke længe, før der fra den Side kom Røster frem om, at den nye Grundlov burde ændres og det paa et Tidspunkt, hvor der kun havde været afholdt eet Valg efter dens Vedtagelse. Navnlig Social-Demokratiet satte sig i Bevægelse med en kraftig Agitation for, som man kaldte det, en mere moderne Forfatning. Som Forbillede anførtes den nye Grundlov, der var indført i Tyskland efter Sammenbruddet og efter det tyske Samfunds Overgang til republikansk Styreform. I de nye Krav, som Social-Demokratiet rejste, savnedes derfor heller ikke en Bestemmelse om, at Republikken skulde indføres i Danmark, og Valgretsalderen foreslog man nedsat til 21 Aar.

Da disse Krav ikke kunde gennemføres, indtog Social-Demokratiet i 1920 en meget passiv Holdning over for saadanne Ændringer i Forfatningen, som det var nødvendigt at gennemføre, for at Sønderjyderne efter Genforeningen kunde vælge Repræsentanter til den danske Rigsdag.

I Rigsdagssamlingen 1934—35 fremsatte den nuværende Regeringskoalition Forslag til Ændringer i den bestaaende Grundlov af 1915, og de vigtigste af de Forandringer, der efter Forslaget skulde foretages, var Etkammerssystemets Indførelse og Valgretsalderens Nedsættelse til 21 Aar. Forslaget kunde ikke gennemføres, da Venstre og Det konservative Folkeparti, der paa det Tidspunkt havde Flertal i Landstinget, gik imod det. I 1936—37 kunde det samme Forslag have været gennemført paa Rigsdagen idet Regeringspartierne efter Valget i 1936 ogsaa opnaaede et Flertal i Landstinget. Imidlertid fremsattes der nu Forslag om at nedsætte en Kommission til Behandling af Forfatningsproblemet. Dette Forslag om Kommissionsnedsættelse fik Tilslutning fra konservativ Side, medens Venstre var imod Forslaget, som man fandt overflødig i Betragtning af, at de Ændringer i Forfatningen, som Regeringen ønskede gennemført, paa normal Maade kunde forelægges og behandles af Rigsdagen.